(Folytatás az első oldalról)

namika árnyalatokkal énekelt. Az elhagyottság, és magabiztosság, a kétkedés és remény, kétségbeesés és győzelmes felemelkedés hangjai hol mindent betöltő áradó energiával, hol döbbenetesen elhaló hangzással szólaltak meg. A Psalmus Hungaricus előadása méltó koronája volt a megnyitó ünnepségnek, a főiskolai napot a szegedi, de az egész magyar zenei élet számára felejthetetlen eseménnyé avatta. A közönség percekig tartó viharos tapssal, melegen ünnepelte az első sorban helyet foglaló Kodály Zoltánt, a vezénylő Ferencsik Jánost és az előadóegyüttest.

A színházi hangverseny után a Főiskola ünnepi ebédet adott vendégei részére a Főiskola dísztermében. Ebéd után a vendégek megtekintették a Főiskola tanszékeinek kiállítását. Különösen sok látogató kereste fel a rajz tanszék kiállítását, mely hosszú sorban mutatta be a hallgatók legkiválóbb ezévi munkáit. A Főiskola rendes hallgatói különösen az alakrajzokkal és csendéletekkel tüntek ki, a vidéki szakosító hallgatók viszont tájképeikkel arattak sikert. A kiállított művek komoly realista ábrázolásra való törekvést mutattak. A Fizikai tanszék kiállítása bemutatta a tanszék tanárainak elfogadott újításait, valamint a hallgatók magukkészítette kísérleti eszközeit, amelyeket kevésbbé felszerelt általános iskolákba magukkal is vihetnek. A hallgatók sokirányú érdeklődését mutató gazdag gyűjteményeket mutatott be az Állattani és Növénytani tanszék is. A Földrajz tanszék sok magakészítette szemléltető rajzot, térképet sorakoztatott fel. A két gyakorló iskola munkáját is gazdag anyagú kiállítás illusztrálta. A modellező-, a rajz-, a Micsurin-szakkör munkáin kívül különös figyelmet keltettek Kubinyi Zoltán tanár saját készítésű fizika eszközei.

Délután 4 órakor több mint 1500 néző előtt kezdődött meg a Haladás sporttelepen a

színes, változatos műsorú sportünnepély,

mely a főiskolai hallgatók fegyelmezett, öntudatos magatartását és a testnevelésben elért szép eredményeiket tükrözte. Különösen nagy tetszést aratott a lányok gerenda- és labdagyakorlata, urali szalagos tánca.

Este került sor a Főiskolát végző hallgatók búcsúztatására. A kórus ajkán panaszosan szállt fel Palestrina évszázados dallama: Már búcsúmat veszem. Majd Bartók: Ne hagyj itt című kórusműve mintha válaszolna a búcsúzni készülő hangokra. Kodály: Gergelyjárás című műve az ősi, iskolába induló népszokást elevenítette meg az ország sok iskolájába most induló fiatal tanárjelölt ajkán. Nagy meglepetést keltett, hogy a karmesterek egymást váltogatták, kiki léptek az éneklők sorából, s ismét visszatértek énekelni. Ők a most végző ének-zene szakos hallgatók legjobbjai közül valók. Jólvégzett munkájuk jutalmaképpen esett reájuk a választás, hogy ezen a búcsúzó ünnepélyen bemutassák, hogyan készültek fel a Főiskolán a kórusvezetői munkára. Az első számokat Mag Márta, Tomka Gusztáv, Hegedűs Ilona vezényelte.

Lerner Károly, a Főiskola igazgatójának beszéde

sok-sok gazdag útravalót adott az életbe induló főiskolai hallgatóknak,

majd Némedi Erzsébet a DISZ-szervezet nevében kívánt eredményes, szép munkát — végző diáktársainak.

A műsor második részében Fekete Amália Liszt: Ha álmom mély és Dell' Acqua: Villanelle című műveit énekelte. Liszt csodálatosan szép dalában hangja meleg kifejező erővel áradt, a Villanelle-ben pedig hangjának művészi technikáját, koloratur csillogását mutatta be. Mészáros Emma: Kodály: Marosszéki táncok című művében a nép évszázados dallamait keltette zongorán életre gazdag színekben, feszülő energiákkal és ellágyuló érzésekkel. A kórus befejezésül Bach két csodás esti hangulatot idéző korál-dallamát énekelte, majd Csajkovszkij Altató dalának ringató hangjai zárták le a hangulatában mindvégig kifejező, a Főiskola hallgatóit meleg szeretettel útjukra bocsátó esti műsort. Az utolsó számokat Kóti Jolán, Nagy Sándor és Nagy Nándor főiskolai hallgatók vezényelték. Mind a délelőtti, mind az esti zenei műsor magas művészi színvonala az ének-zene tanszék kollektívájának jó munkáját dícséri Dr. Szeghy Endre tanszékvezető irányításával.

Az ünnepség után 500 terítékes vacsora várta a Főiskola vendégeit, tanárait, hallgatóit. A jólvégzett munka öröme áradt szét az egész nagy épületben. Az ifjúság vidáman, hajnalig ropta a táncot, a hazatérők egy felejthetetlen nap emlékét vitték magukkal.

A szegedi főiskolai nap átfogó, hűséges képet adott a Főiskola egészének életéről, a legmagasabbrendű zenei teljesítmény mellé méltón sorakoztak fel a kulturális élet többi területei, az oktató-nevelő, sportmunka szebbnél-szebb eredményei is, kifejezve a Főiskola munkájának mély eszmei tartalmát, a Főiskola tanárainak és hallgatóinak kollektív egységét.

Az ünnepi nap sikeres megrendezését a Főiskola igazgatójának céltudatos, biztoskezű irányítómunkája, a Főiskola tanárainak, hallgatóinak egységes összefogása, áldozatvállalása tette lehetővé. A főiskolai nap sikere lelkes ösztönzést ad arra, hogy megrendezése évről-évre visszatérő munkára, tettekre lelkesítő hagyománnyá váljon.

Maria Banus román költő üzenete a BVT-ülés évfordulójára:

Felhívás

Mélyről, szenvedélyesen kiáltok,
Asszony kiált, aki gyermeket nevel,
S látni akarja növekedését.
A nőstény hangjával kiáltok,
Aki védi kicsinyeit,
Az ember hangjával, aki embert nevel.
Az anya szavával szólok,
Aki hajnalban kel,
Aki tüzet gyújt,
Aki vizet forral.
Az anya szavával,
Aki mindennap
Felhúzza gyermekei cipőjét,
Aki forró homlokukat tapogatja,
Aki szemüket lesi,
Aki pufók pofácskájukat harapdálja,
Mint a nősténytigris, játékosan,
Az anya szavával,
Aki magában beszél éjszaka,
Mikor más alszik,
És előre bámul a homályban,
Túl az árnyékok rajain,
Az idő hosszú, ködbehanyatló ösvényein túl,
Kémlel az éjbe.
Kémleli gyermeke gondolatát, útját,
Ködbehanyatló távoli útját.
Igen, kiáltok mélyről, szenvedélyesen,
A kicsinyét védő nőstény hangjával,
S az ember tiszta kiáltásával,
Aki ébren borzongva lesi,
Hogy nő a gyermek szemében a láng,
Az értelem világa. Szavam harci kiáltás,
A támadás szava,
A vasból való vár ellen,
A sötét vár ellen,
Mely pénzszekrényekből van összekovácsolva,
És a pénzszekrények ellen:

A pénz garmadái ellen,
Mely mind nyüzsgő, gyalázkodó, üvöltő,
Bújik, dobál, kapaszkodik,
Ordít, rémületében vijjog,
Emelőrúdra kúszik s iszonyatában
A halál gépeit kibocsátja.
Ami következik, egyszerű és világos,
könyv nélkül tudjuk...
:::reggel, csupa napfény:::
:::Egy utca, iskola, gesztenyefák:::
:::Egy gyermekcsapat és egy felhő:::
Egy felhő, mely száll, száll felettük,
És jégesőt zúdít a felhő.
Tompa moraj, vad robbanás,
:::És újra az utca, csupa napfény:::
Törmelék, gesztenyefák... s egy iskola-térkép,
mely ott ragadt a falfülkében,
ferde a széle.

Ami következik, egyszerű és világos.
Hívlak, vívjunk hát
a gyilkos dühű vár ellen,
az iszonyatos vár ellen!
Ne mondjátok: „Ez politika!"
:::„Háború volt, mióta világ a világ."
:::„Nem kérdenek minket a hatalmasok."
Politika?
Lehet.
Ha csecsemőink eleven szíve ver,
és verni fog és nőni
virágos flanell ingecskéje alatt, vagy
ha csecsemőink szíve nyugtalanul,
s mind lassabban, lassabban ver,
golyó-pörkölte flanell ingecskéje alatt —
ez politika?
Lehet.

Hívlak titeket: harcoljunk.
Hívlak, hogy hangotok hangomba vegyüljön,
Hívlak: Kiáltsatok velem.
És mély, heves, egységes kiáltásunk
legyen harci szekér.
Legyen kemény,
Vágjon, hasítson,
mint ahogy vág, hasít a gyémánt.
S legyen egyesítő.
Az emberek szívét járja át e kiáltás,
mint a hegesztő lángja, ha átjár
a fémen, amelyet forrasztani kezd.

Mi történik a Zeneművészeti Szakiskolában?

Mielőtt a kérdésre válaszolnék, szeretném az Egyetem és Főiskola dolgozóinak a Zeneművészeti Szakiskola szervezetét és hivatását megvilágítani.

A népművelési kormányzat zenepedagógiai reformja a Zenekonzervatórium nevét megváltoztatta, Zeneművészeti Szakiskolát létesített, mint középfokú zenei intézményt. A reform három iskolatípust állított fel: állami zeneiskolákat, amelyek az általános iskolának megfelelően 7 éves képzést, zeneművészeti szakiskolákat, amelyek a legtöbb szakon öt éves, középfokú képzést nyújtanak és a budapesti Zeneművészeti Főiskolát, amely a legmagasabb művészi képzést adja.

A középismereti gimnáziumoknak megfelelő zeneművészeti szakiskolák száma az egész országban 8. A szakiskola bizonyos tanszakokon záróvizsgával egybekötött képesítést ad hallgatóinak. De legjelentősebb a reform által létrehozott hároméves szaktanárképző, amely általános iskolai énektanításra és állami zeneiskolai hangszeres és solfagé tanításra jogosító oklevelet ad.

A most lezáruló tanévben bocsátja ki a szegedi Zeneművészeti Szakiskola első tanárait. E nagy esemény körül forr most a munka a szakiskola tantermeiben. A népművelési kormány 11 Szegeden végző tanárt helyez állásba ebben a hónapban.

Szegeden sok szó esik a zenei gimnáziumról. Ezt az intézményt is a szakiskolával kapcsoltan létesítette a népművelési minisztérium, benne közismereti középfokú oktatást kapnak a szakiskolai hallgatók lecsökkentett óraszámmal, a zeneművészeti szakiskola órarendjével jól összehangoltan. A zenei gimnázium érettségije egyébként egyenértékű bármilyen más középiskoláéval és egyformán jogosít a folytatólagos egyetemi, vagy főiskolai tanulmányokra.

A szakiskola tanári kara javarészt aktív művészpedagógusokból toborzódott. Az iskola keretében az összes hangszeres tanszakok mellett zeneszerzést, ének karvezetőképző tanszak is működik. Szervezeténél fogva az intézmény a város zenei életének irányítására hivatott. A Kollár Pálné kitűnő vezetése alatt működő iskola hangversenyeivel már a szegedi dolgozók köztudatában él. Az intézet 350 személyes hangversenytermében az Országos Filharmónia rendezi szólista és kamarazenei hangversenyeit.

A zeneművészeti szakiskolában természetesen elsősorban a zenei pályára készülők nyernek felvételt. A zenepedagógiai reform szabta magas művészi követelmények egész embert kívánnak. Ezért nehezen képzelhető el egyetemi és szakiskolai tanulmányoknak párhuzamos elvégzése. Az utóbbi időben azt tapasztaljuk, hogy a szülők bizonyos megkülönböztetést tesznek a „reális" és művészi pálya között. Egyesek úgy vélik, hogy a zenei studium nem adta biztos kenyeret és a zenét másodsorba téve, gyermeküket az egyetem valamelyik fakultására is elküldik. Nem szükséges bizonyítani, hogy ez az álláspont helytelen, az arravaló tehetség jöjjön csak bátran a szakiskolába, amely a zeneművészeti főiskolai képzéssel párosulva, biztos jövőt ígér.

★

A Madách-utcai általános iskola folyosóin az elmult napokban a jól fegyelmezett általános iskolai tanulók között idegen arcok tűntek fel. Kipirult arcu lányok és fiatalemberek, a szakiskola tanárjelöltjei, akik izgalommal készülnek az általános iskolai énektanítás képesítővizsgáira. Minden tanárjelölt tanított egy órát a Sándor Frigyes budapesti Bartók Béla szakiskolai igazgató elnöklete alatt álló képesítővizsgabizottság előtt. Az izgalom a tanárjelölteknél talán érthető is, miután csupa szakember figyeli minden szavukat és mozdulatukat. A jól fegyelmezett osztályok tőlük telhetően mindent megtesznek, hogy eredményes tanításhoz és ezzel jó vizsgaeredményhez segítsék őket. Énekelnek, ritmust kopognak, a feladott kérdésekre pedig talpraesetten válaszolnak.

Talán leganagyobb volt az élénkség Sipos Éva tanárjelölt óráján, aki pompás ötletként versenyszerűen tudatosította a betanított dalban előforduló legfontosabb ritmusképleteket. A pajtások lelkes igyekezetét örömmel néztük, az óra elérte kitűzött célját.

Hasonló szép eredményt értek el Földes Józsefné, Neuer Gizella, Alföldi Lajosné és Gyarmati Sándorné, akik egyéniségük szerint élénkítették és színezték tanítási órájukat a pajtások örömére. A VIII. osztályban a tanárjelöltek gramofon-bemutatókkal tarkított előadásokat is tartottak és Hutterer Ferencné egyik szakiskolai társát is elhozta magával, hogy klarinéton mutassa be a kuruckor dallamait. A képesítőbizottság eredményhirdetését hosszabb megbeszélés előzte meg. Az eredményre büszke lehet a szakiskola: 5 jeles, 4 jó és 2 közepes. Az osztályátlag 4.27, ez komoly teljesítmény. Reméljük, hogy a többi képesítő vizsgánál is megáliják helyüket a jövő zenetanárai.

★

Május 15-e pirosbetűs ünnepe volt a Zeneművészeti Szakiskola idei évadjának. Az intézet énektanszaka nagy feladatra vállalkozott: Mozart Varázsfuvolájának hangversenyszerű bemutatójára. Az ötlet Kutrucz Éva tanárnőtől ered. Két társával, Szathmáry Margittal és T. Ronyé Annával valóban meglepő munkát végeztek, mikor egy sor kitűnő énektehetség pódiumra állításával megszólaltatták Mozart egyik legigényesebb kései remekművét.

Már a hangversenydobogó képe is eltért a megszokottól, a középen álló zongora előtt Papp Románné tanárnő szuverén biztossággal irányította a tarkán váltakozó áriákat, duetteket és ensemble tételeket kultúrált zongorajátékával. A „szereplők" egymásmellett ülve zongorakivonatokból figyelték az előadás menetét. Feladatuk megoldása kétszeres terheket rótt vállaikra, miután színpad és díszletek nélkül, csupán az emberi hang kifejezésével és a zenei megformálással közvetítették a mozarti víg-opera édes-bájos mesevilágát. A Varázsfuvola bonyolult meséjét, összekötő-szöveg formájában, Kutrucz Éva tanárnő adta elő és kitűnő előadásának érdeme, hogy számról-számra az operai helyzetnek megfelelő légkört teremtett a szereplők számára.

A szereplők közül Pap Sándort (Sarastro) és Bartha Gábort (Papgéno) említhetjük első helyen. Itt az énekhangok jellege és a pompás szövegmondás tejes harmóniába olvadt a minden ízében mozarti stílusú énekelőadással. Percekig zugott a taps a két férfi-főszereplő népszerű áriái után. Rózsa Tibor lírai tenorja és vonzó egyénisége Tamino alakját lopta a hallgatók szivébe.

Az énekes-gárda bőségét bizonyítja az a tény, hogy a darab két felvonásában két Paminát is hallhattunk. Az első felvonásban Rosner Melániát, aki fiatalos temperamentumával és szépen csengő szoprán jával a boldogságra vágyó Paminát állította elénk. Fekete Amália elmélyültebb, komolyabb Pamina-ábrázolását részben a második felvonás drámai helyzete, részben a csupa-fájdalom g-moll ária szabta meg. Igen értékes hangot ismertünk meg Kiss Ernőében Öreg papja az énekszavalat stílusosságával tünt ki. Kisebb szerepeikben Meszlényi László, Kaposi Ilona, Elekes Zsuzsa, Gács Petronella és Rizsányi Margit is jól álltak meg helyüket.

Számról-számra forrósodott át a hangversenyterem levegője, a II. felvonásban már a színházból megszokott ismétlésre is sor került, amikor Papgéno és Papagéna népies hangú, bájos duettjét az ütemes tapsra újból elénekelték.

Az előadás a Szakiskola kollektivájának ezidei legszerencsésebb szereplése volt és a hallgatóság szép zenei élménnyel gazdagodva távozott a Szakiskola kamaratermából.

Szatmári Géza

Terveim a vizsgaidőszak után

Érdekes megfigyelni az embereket, hogyan reagálnak az idő múlására. Egyrészük: megálina kissé — gyorsan öregszünk — mondja. Másrészük: bárcsak holnap lenne, vagy ha nem is többel, de egy hónappal lennénk öregebbek. Az egyetemisták, s köztük én is az utóbbi csoportba tartozunk.

Bizony jó lett volna az idő kerekét előrehúzni, sokkal is. Az egyik ok a vizsga volt. Habár az idén számunkra az Egészségügyi Minisztériumban csak jó rendeletek születtek, de még így is jobb érzés, ha az ember egy vizsgahónapot maga mögött tud. Még akkor is, ha negyedéves. De mint a szóbeszéd is mondja, minden jónak böjtje is van. Mi megböjtöltük az idei vizsgaidőszaknak könnyebbségét harmadévre. Ha úgy visszagondolok most a gyógyszertan, kórbonctan, kórélettan vizsgákra, bizony kétszeresen megkönnyebbülve kell mondanom, egy vizsga tavaly szinte nehezebb volt, mint most az összes. De ez most már mögöttünk van. Előttünk pedig a kórházi gyakorlat, amiért másodsorban szerettük volna, hogy gyorsan teljen az idő — öregedjünk egy hónapot! — Az évfolyam izgalommal készült erre a két hónapra. Érdeklődve figyeltem, milyen is lesz a végleges gyakorlati beosztás. Számtalan variáció jelent meg rövid néhány nap alatt. Ugylátszik a kórházak is a régi sebészek módszerével éltek, mert hol azt mondták: vállalom; hol pedig azt: nem vállalom. Köszönet a Dékáni Hivatal, Tanulmányi osztály és a kórházak együttes munkájának, mire tettre került a sor, problémáink nagyjából megoldódtak. A két hónapból egyet szülészeten, egyet belgyógyászaton töltünk. Tulajdonképpen most kerülünk először szorosabb kapcsolatba a beteg emberrel. Végig kísérhetjük a betegség lefolyását, bekapcsolódhatunk a kórház gyógyító-megelőző propaganda munkájába azokkal az előadásokkal is, melyet mindegyikünknek üzemben, termelőszövetkezetben, vagy más vállalatnál kell megtartani. Sok várakozással és örömmel gondolok erre, hiszen gyakorlatilag és elméletileg rengeteget lehet majd fejlődni.

A kórházban eltöltött idő után még mindig marad egy szabad hónapunk, melyet mindenki tetszése szerint használ fel üdülésre, munkára és nem utolsósorban tanulásra. Tanulásra? — Mosolyoghat, aki olvassa — a diák nyáron nem tanul, nem is tanulnánk, ha nem volna szeptember 1-re a szülészeti szigorlat kitűzve.

Én ezt a hónapot odahaza töltöm el, megragadva minden alkalmat a pihenésre, szórakozásra. Sokat fogok járni evezni, kirándulni, helyesebben túristáskodni, természetesen a napi tanulási norma teljesítése után. Az üdülés örömei között sem akarom elfelejteni államunknak azt a gondoskodását, amelyikből örömeink fakadnak s szeptemberben jó vizsgaeredménynyel akarok erre válaszolni.

Szabó Ibolya
IV. éves orvostanhallgató